

Økonomi

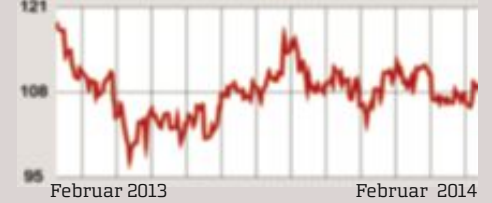
Kontakt økonomiredaksjonen:
okonomi@adresseavisen.no • Telefon 07200

Valuta

		10.02	11.02	
Aust. dollar	AUD	5,48	5,52	▲
Danske kr.	DKK	112,00	112,14	▲
Euro	EUR	8,36	8,37	▲
Jap. yen	JPY	6,00	5,98	▼
Kan. dollar	CAD	5,55	5,54	▼
Br. pund	GBP	10,05	10,07	▲
Svei. francs	CHF	683,18	683,94	▲
Svenske kr.	SEK	94,49	94,88	▲
US Dollar	USD	6,13	6,12	▼

Oljepris siste år

Siste: 108,63 (-0,94%)

Byggerne: - Nøktern optimisme er en god beskrivelse, sier styreleder Jomar Grøtan (t.v.) i Entreprenørforeningen Bygg og Anlegg om stemningen i byggebransjen. Bak sitter Grilstad Marina-duoen Liv Malvik og Anton Jenssen, samt Ivar Koteng. Rådgiver Kjell Håvard Nilsen foran til høyre. Foto: VEGARD EGGEN

«Nøktern optimisme» i

Dersom alt går etter planen skal det bygges for flerfoldige milliarder i Trøndelag de neste årene. Spenningen knytter seg til boligmarkedet.

– Det er ingen krisestemning, slik vi opplevde i 2008. Men det er nok litt nervøsitet hos dem som har satset tyngst på bolig. Det sier Jomar Grøtan, som er administrerende direktør i Skanska region Midt-Norge og styreleder i Entreprenørforeningen Bygg og Anlegg (EBA).

Tidligere denne uken var entreprenører, utbyggere, investorer, banksjefer og byråkrater

samlet til Byggebørsen 2014 ved Rica Nidelven. Arrangementet er et samarbeid mellom EBA, Næringsforeningen og Håndverkerforeningen. Fra scenen fikk de fremmøtte servert en buffé av planlagte byggeprosjekter i trøndelagsregionen de neste årene.

Permitteringer

Men Jomar Grøtan innledet med

å minne om at 2013 hadde vært trått – for noen.

– 2013 var et utfordrende år for byggenæringen. Det begynte veldig bra, med høy aktivitet i store prosjekter. Dessverre har ikke markedet blitt tilført nye prosjekter i nødvendig grad. Flere entreprenører har ikke hatt nok å gjøre. Vi har hatt permitteringer og oppsigelser. Det skyldes svakhet i boligmarkedet, sa Grøtan.

Etterpå utdypet han overfor Adresseavisen:

– Totalt sett ble året bra, men det ble tøft for dem som satset ensidig på bolig. Markedet for næringslokaler gikk greit, og det gikk enda bedre innen anlegg.

Nå er mitt inntrykk at stemningen blant våre medlemmer er god, selv om det er en viss spenning knyttet til boligmarkedet. Nøktern optimisme er en god beskrivelse, sier Grøtan.

«Rosinen i pølsa»

En av flere private utbyggere som informerte om sine planer under byggebørs-seminaret mandag, var Veidekke Eiendom. Prosjektchef Jan Anders Syltern presenterte boligprosjektet

Blussuvoll allé på den nåværende tomte til Okkenhaug bil som sin «rosin i pølsa».

Salgsstart for 70-80 leiligheter er satt til 2015, og interessen fra «den kjøpsterke delen av det mobile seniorsegmentet» er ifølge Veidekke stor.

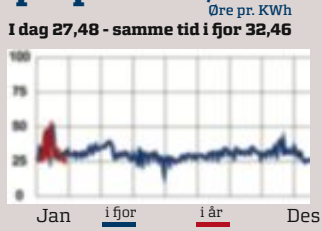
– Så krysser vi fingrene for at boligmarkedet står oss bi, sa Syltern fra scenen.

Også aktører i næringsmarkedet bør krysse fingrene. Ifølge partner Rune Husby i Norion

– Så krysser vi fingrene for at boligmarkedet står oss bi.

JAN ANDERS SYLTERN, prosjektchef i Veidekke Eiendom.

Spotpris strøm

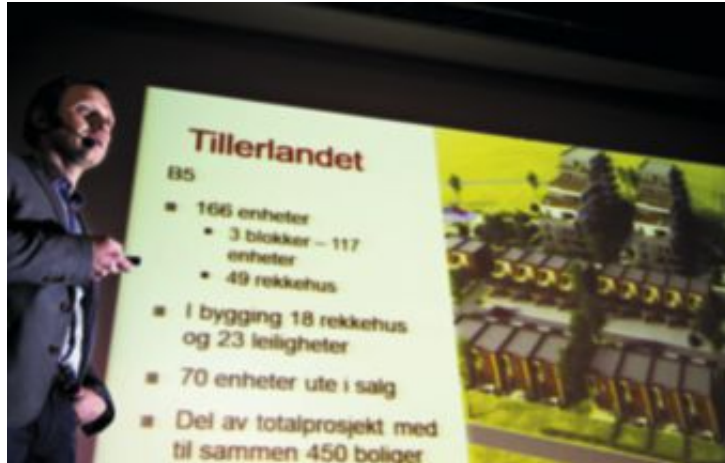
Trolig EU-ja til genmodifisert mais

● **Brussel:** Genmodifisert mais har splittet EU i over ti år. Nå blir dyrkingen av slik mais trolig tillatt. EU-landene har i årevis vært ute av stand til å fatte et vedtak om hvorvidt dyrking av genmodifisert mais skal tillates eller ikke. Striden står om såkalt 1507-mais, som er resistent mot enkelte typer skadedyr. Heller ikke under et møte blant europaministrene i Brussel tirsdag ble det et tilstrekkelig flertall for eller imot dyrking. Debatten har splittet EU-landene siden 2001. NTB

Store overskudd for Nordic Semiconductor.

Side 22

Bygger mer: Prosjektsjef Jan Anders Syltern i Veidekke Eiendom presenterte flere av selskapets boligprosjekter.

Store planer: - Totalbudsjettet er fem-seks milliarder kroner, sa Grilstad Marina-direktør Liv Malvik om det hun omtalte som «ett av de største private utbyggingsprosjekter i Trondheim».

Har planer: Eiendomssjef Stine Hostad i statlige, snart private Entra Eiendom ga innblikk i planen om et «Powerhouse» på Brattøra.

Lover endringer: Robert Rønning i Nidar sier de vil jobbe for å redusere palmeoljebruken der det er mulig. FOTO: MARI VOLD

Kårer Nidar til «etikkversting»

Framtiden i våre hender mener Nidar har gjort lite for å redusere bruken av palmeolje i produktene sine de siste årene.

– Nidar har selv sagt at de ikke ønsker å redusere palmeoljebruken. I motsetning til resten av bransjen som har redusert forbruket med 70 prosent de siste to årene, bruker Nidar betydelige mengder, sier leder i Framtiden i våre hender, Arild Hermstad, til Adresseavisen. Sjokoladefabrikken, liggende under Orkla-konsernet, troner øverst på listen til Framtiden i våre henders kåring av «Årets Etikkversting» for 2013. Dette bygger de på undersøkelser gjort av Regnskogforbundet og Grønn Hverdag.

Andre prioriteringer

Hermstad mener fabrikken ikke har tatt innover seg hvor alvorlig problemet rundt bruken av palmeolje er, samt de store regnskogødeleggelser i Malaysia og Indonesia. Nidar selv forsvarer dette med at de har gjort andre prioriteringer i selskapets miljøsatsing.

– Vi har prioritert å satse på bruken av sertifisert kakao, slik at arbeiderne som dyrker kakao skal ha anstendige lønns- og arbeidsvilkår. Det har vi nå klart og skal deretter i gang med å redusere bruken av palmeolje der det er mulig, sier kommunikasjonssjef i Orkla Confectionary & Snacks, Robert Rønning.

Framtiden i våre hender mener det ikke er godt nok.

– Det er bra at de har jobbet for å bedre vilkårene til arbeiderne i kakaobransjen, men skal man ta samfunnsansvaret på alvor, så kan man ikke bare være flink og bruke res-

surser på et område, sier Hermstad.

«Smash» er verst

Framtiden i våre hender lister opp «Smørbutikk» og «Smash!» som verstingene, da en bit av sistnevnte inneholder om lag ti prosent palmeolje.

– Vi har aldri lagt skjul på at vi bruker palmeolje. Det gjelder 0,9 prosent av innholdet i produktene våre totalt sett. For å få endret dette må vi finne et produkt som kan erstatte palmeoljen i «Smash», men en slik produktutvikling er ikke gjort over natta, sier Rønning i Nidar.

– Det skal ikke være vanskelig å finne et produkt som er bedre enn palmeolje og som ikke ødelegger regnskogen, og vi har tro på at Nidar også vil finne gode smakserstatere, fastslår Hermstad i Framtiden i våre hender.

Norges Bank kommer på annen plass i kåringen, med begrunnelsen av at de som forvalter av Oljefondet, investerer 61 av verdens 100 største kull selskap.

– Våre investeringsbeslutninger tar hensyn til hvordan vi vurderer selskapers langsiktige risiko knyttet til miljø og sosiale forhold, sier Manager Communications & External Relations i Norges Bank, Thomas Sevang.

På tredje plass kommer Matprat, Opplysningskontoret for egg og kjøtt, som Framtiden i våre hender mener sprer feilaktig informasjon om sammenhengen mellom kjøttforbruk, miljø, helse og dyrevelferd. Matprat ønsker ikke å kommentere saken overfor Adresseavisen.

MARGRETE LØBBEN HANSEN
margrete.hanssen@adresseavisen.no

byggebransjen

næringsmegling er nemlig konkurransen i dette segmentet tøff.

Alle mot alle

– Markedet tilføres 30-40 000 kvadratmeter næringsareal i året. Det er det markedet tåler. Veksten i etterspørsel er organisk. Det vil si at bedrifter ansetter flere mennesker og trenger mer plass. Det er sjelden at nye, store aktører plutselig flytter virksomheten sin hit, slik tilfellet ofte kan være i Stavanger, sa Husby.

Korte avstander i Trondheim bidrar også til at «alle konkurrerer med alle» innen næringsseiendom.

– Bedrifter kan vurdere både

Grilstad og Sluppen, fordi beliggenheten ikke er like viktig, sa næringsmegleren.

At antall prosjekterte kvadratmeter med kontorlokaler per i dag ligger på 15 ganger etterspørselen, slik Kjell Håvard Nilsen i rådgivningsfirmaet Optiman anførte i sin oppsummering, gir kanskje en indikasjon på at alt neppe vil bli realisert.

– For de private prosjektene vil mye stå på finansieringen, sier Jomar Grøtan i EBA.

Godt for entreprenørene er det kanskje da at det offentlige vil være en solid oppdragsgiver, også i årene som kommer. Forsvarsbygg skal gradvis trappe opp investeringene i ny kamp-

flybase på Ørlandet – fra 200 millioner kroner i år via 500 millioner neste år og til over milliarder i 2016.

– Forprosjektering av det første skvadronbygget på 9000 kvadratmeter er i gang, og vi kommer til å sende ut anbud nå i høst, sa senioringeniør Bjarne Kløften.

I topperioden rundt 2016 vil det bli nødvendig å sysselsette 600-650 mennesker ved basen, som etter planen skal ta imot nye fly året etter.

JONAS SKYBAKMOEN 977 23 052
jonas.skybakmoen@adresseavisen.no